

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2026 ел, 21 март

г.Казань

КАРАР

№ 254

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 - 1968 еллар төбәк эһәмиятендәге мәдәни мирас объекттын саклау зоналары чикләрен, жирләрдән файдалануның махсус режимнарын һәм әлеге зоналар чикләрендә шәһәр төзелеше регламентларына таләпләрне раслау турында

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау хакында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә норматив хокукый актларының аерым нигезләмәләренә үз көчләрен югалтуын тану хакында» 2015 елның 12 сентябрәндәге 972 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмә, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апреләндәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. Карарга теркәлгән Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 - 1968 еллар төбәк эһәмиятендәге мәдәни мирас объекттын саклау зоналары чикләрен, жирләрдән файдалануның махсус режимнарын һәм әлеге зоналар чикләрендә шәһәр төзелеше регламентларына таләпләрне расларга.

2. Мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы Комитетына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты «А.Е. Арбузов (1877-1968) химигы туган һәм балачак елларын үткәргән йорт», 1877-1968 еллар, адресы буенча урнашкан: Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Билярск авыл жирлегә, Билярск авылы, А.К. Арбузов урамы, 2 йорт, саклау зонасы чикләре турында мәгълүматны Бердәм дәүләт күчерелмәләр реестрына, шулай ук күрсәтелгән чикләр эчендә урнашкан күчерелмәләр милке объектларын куллану чикләүләре турында мәгълүматны, шулай ук территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында һәм Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасының төзелеш эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү» дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыруны, саклау зоналары урнаштырылган һәм төзелеш регламентлары таләпләре расланган турында мәгълүматны кертүне тәэмин итәргә

3. Бу карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасының Мәдәни мирас объектларын саклау комитетына йөкләргә.

4. Бу карар 2026 елның 1 мартыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге,
Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик
А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 - 1968
еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектның саклау зоналары чикләре,
жирләрдән файдалануның махсус режимнары һәм әлеге зоналар чикләрендә шәһәр
төзелеше регламентларына таләпләр

«Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)»,
1877 - 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектның саклау зоналары
чикләре картасы (схемасы)

Масштабы 1 : 1 000

Файдаланыла торган шартлы билгеләр һәм тамгалар:

	– төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
	– мәдәни мирас объекты территориясе чикләре
	- мәдәни мирас объектынның саклау зонасы
	– төзелешне һәм хужалык эшчәнлеген жайга салу зонасы
	– сакланыла торган табигать ландшафты зонасы
	– кадастр кварталы чиге
	– жир кишәрлеге чиге
16:16:060503	– кадастр кварталы номеры
:32	– жир кишәрлегенен кадастр номеры.

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 - 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын саклау зонасы

1 бүлек

Объект турында мәгълүматлар		
Т/с	Объектның тасвирнамәләре	Тасвирнамәләрнең тасвирламасы
1.	Объектның урнашу урыны	Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авылы
2.	Объектның майданы +/- майданны билгеләү төгәлсезлеге зурлыгы (P +/- Дельта P)	1881 кв.м +/- 15 кв.м
3.	Объектның башка тасвирнамәләре	-

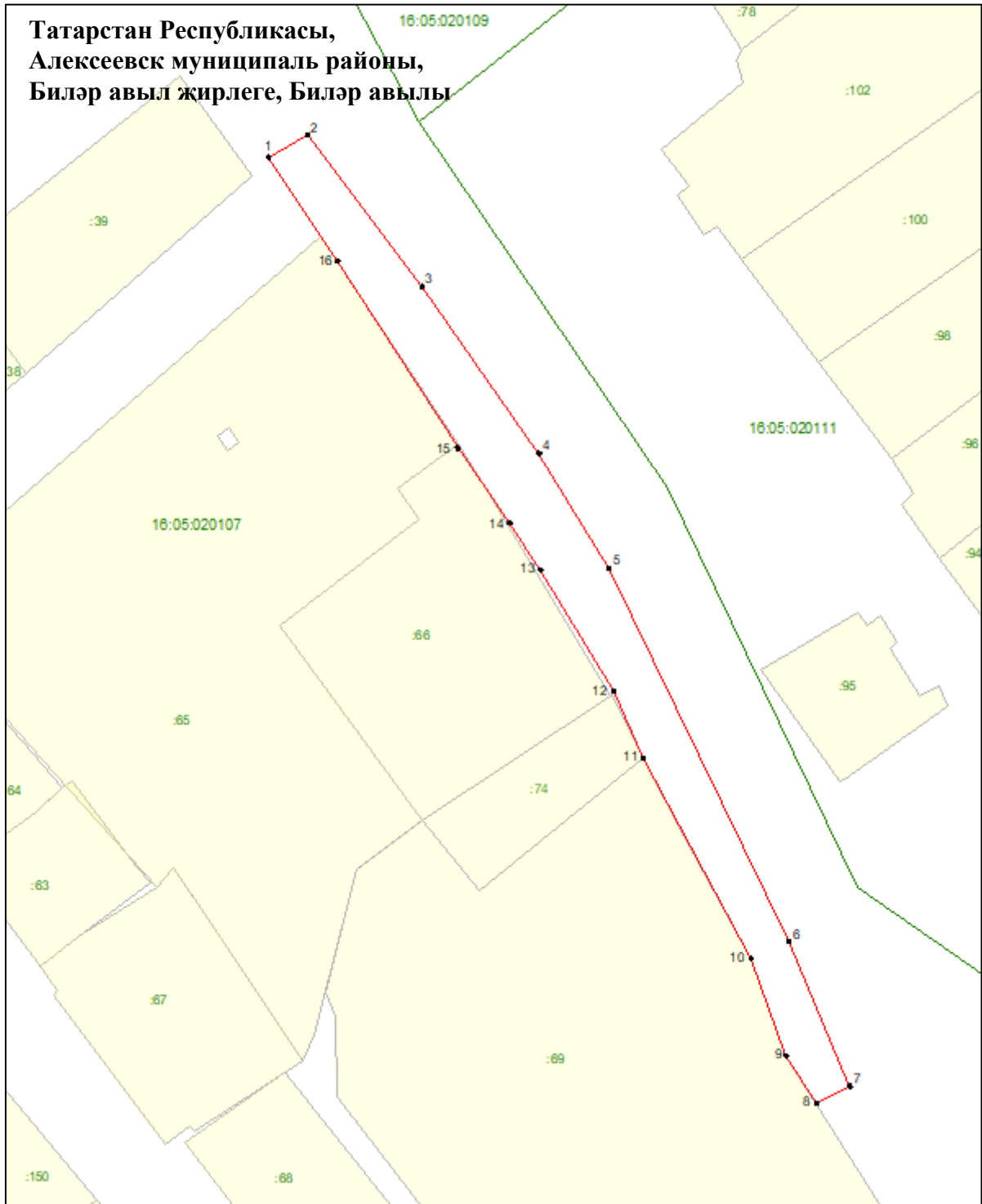
2 бүлек

Объект чикләренең урнашу урыны турында мәгълүматлар					
1. Координатлар системасы: Халыкара координатлар системасы – 16 (1 нче зона)					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүматлар					
Чикләренң характерлы нокталарын билгеләү	Координатлар, метр		Характерлы ноктаның координатларын билгеләү ысулы	Характерлы нокта урынының уртача квадрат төгәлсезлеге (Mt), метр	Жирлектә нокта билгесенең тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
	387118.57	1386585.17	Аналитик	0.1	-
2	387122.51	1386592.09	Аналитик	0.1	-
3	387095.21	1386612.84	Аналитик	0.1	-
4	387065.03	1386633.99	Аналитик	0.1	-
5	387044.29	1386646.66	Аналитик	0.1	-

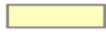
4 бүлек

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектның саклау зонасы чикләре урнашу схемасы

Масштабы 1 : 1 000

Файдаланыла торган шартлы билгеләр һәм тамгалар:

- 1 – чикләренң характерлы ноктасы билгесе
- – объект чиге
- – кадастр кварталы чиге
- – жир кишәрлеге чиге
- 16:16:060503 – кадастр кварталы номеры
- :32 – жир кишәрлегенң кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын саклау зонасы чикләрендә жирләрдән файдалануның махсус режимы һәм шәһәр төзелеше регламентларына таләпләр

Түбәндәгеләр тыела:

1. Мәдәни мирас объектынң тарихи-шәһәр төзелеше һәм (яисә) табигать мохитен торгызуга һәм (яисә) торгызуга (теренерацияләүгә) юнәлтелгән махсус чараларны линия объектларыннан һәм кулланудан тыш, төзелеш (тарихи-шәһәр төзелеше һәм (яисә) табигать мохитен торгызуга, торгызуга, өлешчә яисә тулысынча югалган элементларны һәм (яисә) характеристикаларны тулыландыруга) юнәлтелгән махсус чаралар күрүдән тыш).

2. Мәдәни мирас объектларына һәм тарихи төзелешләргә тискәре йогынты ясый торган төзелеш технологияләрен куллану.

3. Мәдәни мирас объектларының сакланышына яный торган шартлау һәм янғын чыгу куркынычына ия объектлар урнаштыру.

4. Линия объектларын төзү, ә нәкъ менә жир һәм жир өсте ысуллары белән инженерлык чөлтәrlәрен төзү.

Төзелеш мәдәни мирас объектына һәм аның тарихи-шәһәр төзелеше мохитенә тискәре йогынтыны минимальләштерүгә юнәлдерелгән яки аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле очрактар искәrmә булып тора.

5. Реклама урнаштыру: мәгълүмат кыры кыска яктан 1,2 метрдан артык һәм озын яктан 1,7 метрдан артык, конструкциянең биекlege 2,5 метрдан артык зурлыгындагы реклама конструкцияләре.

6. Кәрәзле элементнең база станцияләрен, манара һәм антенналы мачта конструкцияләрен (телевидение һәм радио антенналарын кертеп) урнаштыру.

Бу тью кәрәзле элементнең база станцияләренә, манара һәм антенна-мачта конструкцияләренә, шул исәптән 2025 елның 1 мартына кадәр урнаштырылган телевизион һәм радиоантенналарны да кертеп, кулланылмый һәм аларның күләмле-пространстволы параметрлары чикләрендә кәрәзле элементнең база станцияләрен, манаралы һәм антенна-мачта конструкцияләрен ремонтлау һәм модернизацияләү эшләрен алып баруны чикләми.

7. Төзекләндерү өлкәсендә түбәндәге эшләр башкару:

7.1. Мәдәни мирас объекты каршындагы урам буйлап агачлар һәм куаклар утырту.

7.2. 1,8 метрдан артык биеклектәге коймалар урнаштыру, профнастил, металл пластик, пластик, бетон плитәләр киртәләрен куллану, ачык төстәге буяуда киртәләр куллану.

7.3. Мәдәни мирас объекты каршындагы чүп-чар жыю майданчыклары һәм калдыклар өчен контейнерлар урнаштыру.

Эшләр мәдәни мирас объектына тискәре йогынты ясамаган, яки аның тарихи-шәһәр төзелеше мохитенең тасвирнамәсен бозмаган, яки аның эшчәнлеген тәэмин итү яки халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәк булган очраklar искәрмә булып тора.

8. Житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыру, агулы химикатларның складларын урнаштыру һәм күмү.

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк эһәмиятендәге мәдәни мирас объекты төзелешен һәм хужалык эшчәнлеген жайга салу зонасы

1 бүлек

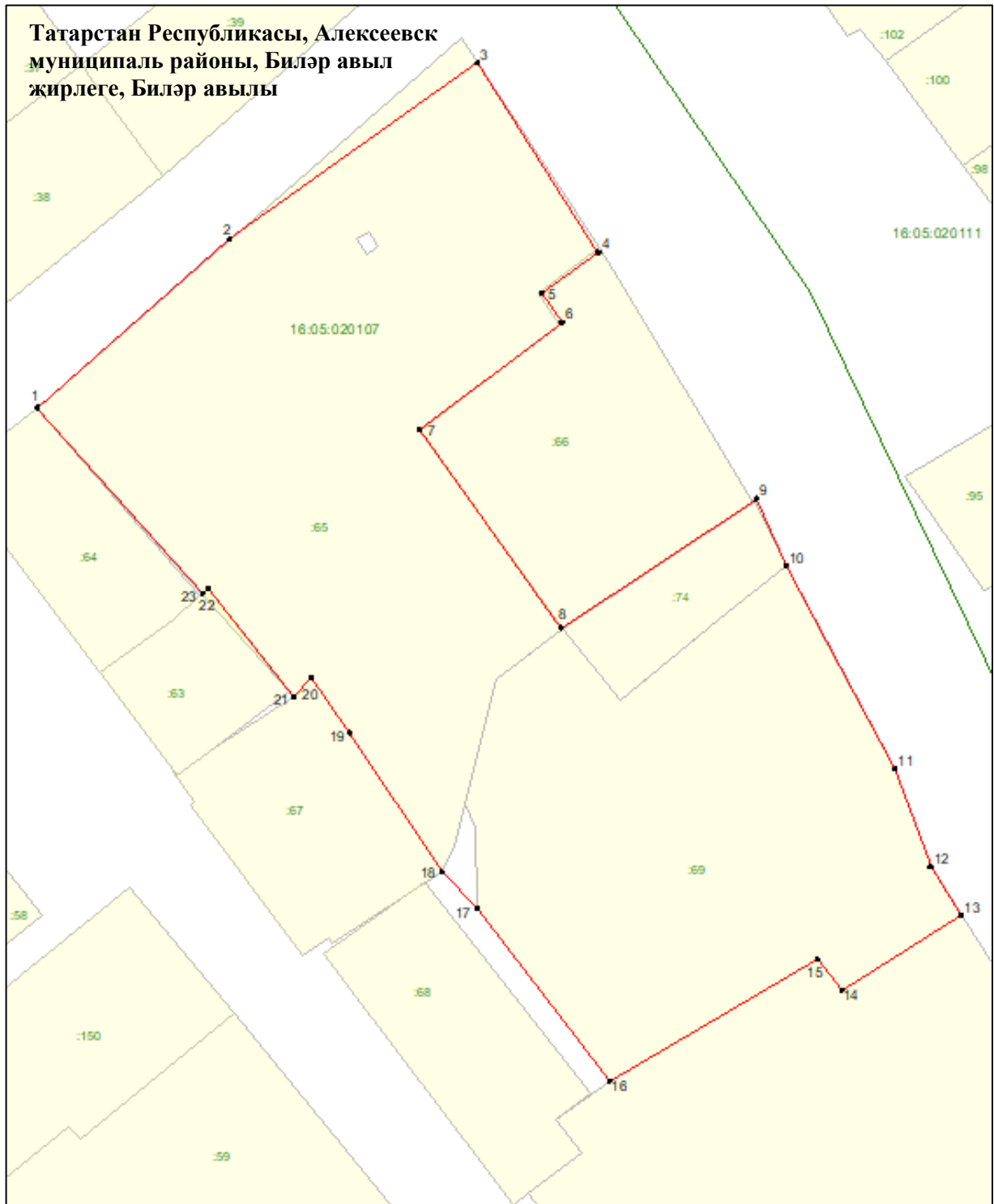
Объект турында мәгълүматлар		
Т/с	Объектның тасвирнамәләре	Тасвирнамәләренң тасвирламасы
1	Объектның урнашу урыны	Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авылы
2	Объектның майданы +/- майданны билгеләү төгәлсезлеге зурлыгы (P +/- Дельта P)	12171 кв.м +/- 39 кв.м
3	Объектның башка тасвирнамәләре	-

Объект чикләренең урнашу урыны турында мәғлүматлар					
1. Координатлар системасы: Халыкара координатлар системасы – 16 (1 нче зона)					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәғлүматлар					
Чикләренең характерлы нокталары билгесе	Координатлар, метр		Характерлы ноктаның координатларын билгеләү ысулы	Характерлы нокта урынының уртача квадрат төгәлсезлеге (Mt), метр	Жирлектә нокта билгесенең тасвирлаамасы (булганда)
	Х	Ү			
1	2	3	4	5	6
1	387038.18	1386519.00	Аналитик	0.1	-
2	387068.20	1386553.31	Аналитик	0.1	-
3	387099.76	1386597.62	Аналитик	0.1	-
4	387065.96	1386619.26	Аналитик	0.1	-
5	387058.73	1386609.01	Аналитик	0.1	-
6	387053.45	1386612.74	Аналитик	0.1	-
7	387034.25	1386587.16	Аналитик	0.1	-
8	386998.82	1386612.53	Аналитик	0.1	-
9	387021.93	1386647.49	Аналитик	0.1	-
10	387009.95	1386652.73	Аналитический	0.1	-
11	386973.60	1386672.27	Аналитический	0.1	-
12	386956.08	1386678.62	Аналитический	0.1	-
13	386947.42	1386684.08	Аналитический	0.1	-
14	386934.10	1386662.76	Аналитический	0.1	-
15	386939.56	1386658.36	Аналитический	0.1	-
16	386917.84	1386621.23	Аналитический	0.1	-
17	386948.70	1386597.46	Аналитический	0.1	-
18	386955.21	1386591.21	Аналитический	0.1	-
19	386980.07	1386574.77	Аналитический	0.1	-
20	386989.92	1386567.79	Аналитический	0.1	-
21	386986.43	1386564.85	Аналитический	0.1	-
22	387005.83	1386549.49	Аналитический	0.1	-
23	387004.95	1386548.43	Аналитический	0.1	-
1	387038.18	1386519.00	Аналитический	0.1	-

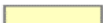
4 бүлек

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Билэр авыл жирлеге, Билэр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты төзелешен һәм хужалык эшчәнлеген жайга салу зонасы чикләре урнашу схемасы

Файдаланыла торган шартлы билгеләр һәм тамгалар:

- 1 – чикләрнең характерлы ноктасы билгесе

	– объект чиге
	– кадастр кварталы чиге
	– жир кишәрлеге чиге
16:16:060503	– кадастр кварталы номеры
:32	– жир кишәрлегенен кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты төзелешен һәм хужалык эшчәнлеген жайга салу зонасы чикләрендә жирләрдән файдалану режимы һәм шәһәр төзелеше регламентларына таләпләр

Түбәндәгеләр тыела:

1. Мәдәни мирас объектларына һәм тарихи төзелешләргә тискәре йогынты ясый торган төзелеш технологияләрен куллану.

2. Мәдәни мирас объектларының сакланышына яңый торган шартлау һәм янғын чыгу куркынычына ия объектлар урнаштыру.

3. Түбәндәгеләрне күздә тотып, капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләү:

3.1. Гамәлдәге жир дәрәжәсеннән алып бинаның өске биеклегенә кадәр 9,0 метрдан артык биеклектәге капитал төзелеш объектларын, 5,0 метрдан артык биеклектәге хужалык корылмалары төзү һәм реконструкцияләү.

3.2. Төп фасад озынлыгы 12,0 метрдан артык индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү һәм реконструкцияләү.

3.3. 38 градустан артык яссы түбәләр, шума түбәләр төзү.

25-38 градус авыш почмаклы вальма һәм скат түбәләре искәrmә булып тора.

3.4. Бизәүдә сайдинг фасадларын, табигый имитацияләми торган ясалма материаллар, тоташ пыяланы, көзгедән һәм төсле пыяланы куллану.

Табигый һәм табигый имитацияләүче бизәү материалларын куллану искәrmә булып тора.

3.5 Капитал төзелеш объектлары (манаралар, шпиллар) тәмамланганда силуэт буенча актив булган күләм-пространство һәм архитектура чишелешләрен куллану.

3.6. Фасадларның һәм түбә япмасының төсләрен куллану, агартылган яисә тоныкландырылган төсләрдән, ачык күренми торган (пастель) төсләрдән тыш.

Мондый төзелеш, реконструкция мәдәни мирас объекты эшчәнлеген тәэмин итү өчен зарури булган очраklar искәrmә булып тора.

4. Линия объектларын төзү, э нәкъ менә жир һәм жир өсте ысуллары белән инженерлык челтәрләрен төзү.

Төзелеш мәдәни мирас объектына һәм аның тарихи-шәһәр төзелеше мохитенә тискәре йогынтыны минимальләштерүгә юнәлдерелгән яки аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле очраklar искәrmә булып тора.

5. Реклама урнаштыру, атап әйткәндә:

5.1. Биналарның түбэләрендә теләсә нинди үлчәмдәге реклама корылмалары, биналарның фасадларында һәм урамнарға караган коймаларда кыска яктан 1,2 метрдан артык, озын яктаны 1,7 метрдан артык, конструкция биеклегә 2,5 метрдан артык мәгълүмат кыры белән реклама корылмалары.

5.2. Фасадларда урам ягыннан элмә такталарны урнаштыру, мәгълүмат кыры майданы 0,6 кв.метрдан артмаган мәгълүмати такталардан тыш, биеклегә 0,6 метрдан артмаган күләмле хәрәфләр һәм билгеләр рәвешендәге элмә такталардан тыш.

6. Кәрәзле элементнең база станцияләрен, манара һәм антенналы мачта конструкцияләрен (телевидение һәм радио антенналарын кертәп) урнаштыру.

Бу тыю кәрәзле элементнең база станцияләренә, манара һәм антенна-мачта конструкцияләренә, шул исәптән 2025 елның 1 мартына кадәр урнаштырылган телевизион һәм радиоантенналарны да кертәп, кулланылмый һәм аларның күләмле-пространстволы параметрлары чикләрендә кәрәзле элементнең база станцияләрен, манаралы һәм антенна-мачта конструкцияләрен ремонтлау һәм модернизацияләү эшләрен алып баруны чикләми.

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының саклана торган табигый ландшафт зонасы

1 бүлек

Объект турында мәгълүматлар		
Т/с	Объектның тасвирнамәләре	Тасвирнамәләрнең тасвирламасы
1	Объектның урнашу урыны	Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авылы
2	Объектның мәйданы +/- майданны билгеләү төгәлсезлеге зурлыгы (P +/- Дельта P)	8 266 кв.м +/- 32 кв.м
3	Объектның башка тасвирнамәләре	-

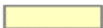
2 бүлек

Объект чикләренең урнашу урыны турында мәгълүматлар					
1. Координатлар системасы: Халыкара координатлар системасы – 16 (1 нче зона)					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүматлар					
Чикләренең характерлы нокталары билгесе	Координатлар, метр		Характерлы ноктаның координатларын билгеләү ысулы	Характерлы нокта урынының уртача квадрат төгәлсезлеге (Mt), метр	Жирлектә нокта билгесенең тасвирламасы (булганда)
	Х	Ү			
1	2	3	4	5	6
1	387122.51	1386592.09	Аналитический	0.1	-
2	387145.53	1386626.97	Аналитический	0.1	-
3	387125.18	1386644.59	Аналитический	0.1	-
4	387111.85	1386648.30	Аналитический	0.1	-
5	387082.96	1386665.76	Аналитический	0.1	-
6	387045.71	1386691.56	Аналитический	0.1	-
7	387022.91	1386706.19	Аналитический	0.1	-
8	387019.48	1386707.86	Аналитический	0.1	-
9	386980.97	1386732.52	Аналитический	0.1	-
10	386950.55	1386690.15	Аналитический	0.1	-
11	386976.77	1386679.14	Аналитический	0.1	-
12	387044.29	1386646.66	Аналитический	0.1	-

Файдаланыла торган шартлы билгеләр һәм тамгалар:

- 1 – чикләрнең характерлы ноктасы билгесе
- – объект чиге
- – кадастр кварталы чиге
- – жир кишәрлеге чиге
- 16:16:060503** – кадастр кварталы номеры
- :32** – жир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Биләр авыл жирлеге, Биләр авылы, Ак. Арбузов урамы, 2 йорт адресы буенча урнашкан «Химик А.Е.Арбузов туган һәм балачак елларын үткәргән йорт (1877 - 1968)», 1877 – 1968 еллар төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының саклана торган табигый ландшафт зонасы чикләрендә жирләрдән файдалану режимы һәм шәһәр төзелеше регламентларына таләпләр

Түбәндәгеләр тыела:

1. Мәдәни мирас объектының тарихи һәм табигый тирәлеге характерын һәм йөзен боза торган, туфракның, һава һәм су бассейннарының пычрануын, гидрологик шартларның барлыкка килгән характеры бозылуын китереп чыгара торган хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

2. Кыйммәтле яшел утыртмаларны юк итү.

3. Мәдәни мирас объектының сакланышына яңый торган шартлату һәм янғын куркынычы булган объектларны урнаштыру.

4. Житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыру, агулы химикатларның складларын урнаштыру һәм күмү.

5. Санитар-яклау зонасы урнаштыру таләп ителә торган объектларны (газүткәргечләр, зиратлар, чистарту корылмалары (канализация корылмалары), үлэт базлары, карьералар, чүплекләр (полигоннар)) урнаштыру.

6. Мондый төзелеш мәдәни мирас объекты эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәк булган очраклардан тыш, капитал төзелеш объектларын төзү.

7. Линия объектларын төзү, ә нәкъ менә жир һәм жир өсте ысуллары белән инженерлык челтәрләрен төзү.

Төзелеш мәдәни мирас объектына һәм аның тарихи-шәһәр төзелеше мохитенә тискәре йогынтыны минимальләштерүгә юнәлдерелгән яки аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле очраklar искәrmә булып тора.

8. Кәрәзле элементнең база станцияләрен, манара һәм антенналы мачта конструкцияләрен (телевидение һәм радио антенналарын кертеп) урнаштыру.

Бу тыю кәрәзле элементнең база станцияләренә, манара һәм антенна-мачта конструкцияләренә, шул исәптән 2025 елның 1 мартына кадәр урнаштырылган телевизион һәм радиоантенналарны да кертеп, кулланылмый һәм аларның күләмле-пространстволы параметрлары чикләрендә кәрәзле элементнең база станцияләрен, манаралы һәм антенна-мачта конструкцияләрен ремонтлау һәм модернизацияләү эшләрен алып баруны чикләми.